

det havde begyndt saaledes, som jeg nu antydede, havde været adskillige rigtigere. Nu faaer man det Indtryk, at det er et Lønningforslag, og skjøndt det aldrig nogensinde kunde falde mig ind at tænke, at det fra den høitæredede Finanzminister's eller fra anden Side var tænkt som Lønningforslag, maa Folkethinget dog faae det Indtryk, at det er saadan Noget, og derfor er det ikke sandsynligt, at Folkethinget vil komme til at interessere sig synderligt for det, i det Mindste ikke i den foreliggende Stikkelse, skjøndt det er et Lovforslag, der i høi Grad fortjener Opmærksomhed. Sagen er nemlig saaledes med dette Thing, at det jo, saavidt jeg kjender, ikke har nogen overdreven Nærighed til Embedsmænd, til Vønninger og til den Slags Ting. Altsaa, naar en eller anden Minister vil have den Slags anbragte, kommer det virkelig an paa, om jeg saa maa sige, at "kandisere" det, alskurat ligesom der er Frugter, der ere uspiselige, naar de komme i al deres Røgenhed; men som blive i høieste Grad appetitlige, naar de blive kandiserede. Alskurat det Samme er Tilfældet med Lovforslaget, idet det, som det forekommer mig, maatte være en Opgave for en hvilken som helst Regjering, naar den vilde forelægge Lovforslag, der indeholde Embedsmænd og saadan Noget, at se at gjøre sig al mulig Umage for at kandisere disse nye Embedsmænd — de gamle behøve ikke at kandiseres; men det er i høi Grad af Betydning at faae det gjort med Hensyn til de nye Embedsmænd, man forlanger, og det saa meget mere som Situationen for Dieblisset er saaledes, at der under de nuværende politiske Forhold formodentlig slet ikke for Folkethinget kan være Tale om at faae affattet nogle Embedsmænd. Jeg antager, at Folkethinget har den Overbevisning, at der selvfølgelig er en hel Mængde Embedsmænd, der ere nyttige, men at Folkethinget paa den anden Side mener, at der er mange Embedsmænd, der ere, om ikke skadelige, saa dog overflødige. Det skulde ikke være vanskeligt for mig fra det Omraade, jeg kjender, at paavise, hvor der kunde spares en Mængde Embedsmænd. Jeg antager imidlertid ikke, at det kunde nytte noget under den nuværende politiske Situation at forlange en Indskrænkning af Embedsmændenes Antal; thi skjøndt den nuværende Regjering ikke er bureaukratisk — og det er en Ros for den — staar den alligevel i et saadant Forhold til Bureaukratiet, at jeg antager, at det vil være meget vanskeligt for den nuværende Regjering at se, at der er for mange Embedsmænd. Men nu er Folkethinget saaledes stillet, at der, naar man ikke kan blive af med de over-

flødige Embedsmænd, kan være en stor Fri- stelse for det til næsten ubeset, havde jeg nær sagt, uden videre at afflaa alle de Forbringer, der komme om nye Embedsmænd. Jeg mener, at dette er ikke rigtig, og derfor har dette Lovforslag, efter at jeg nøiere har gransket det, i og for sig ikke noget Afkræftende for mig. — Dette var nu en formel Bemærkning; men reelt vil jeg sige, at i den Stikkelse, som Forslaget nu har, vil jeg ikke tilraade, at det bliver vedtaget. Sagen er nemlig den, at, hvis dette Lovforslag bliver vedtaget i den Stikkelse, det nu har, vilde det blive fuldstændigt eller saa godt som afhængigt af den kommende Direktør i statistisk Bureau, hvilke statistiske Materier han skulde optage til Bearbejdelse. Ganske vist staar der i Bemærkningerne, at man har nærmest tænkt sig, at Bureauets ene Kontor skulde overtage Erhvervsstatistikken o. s. v. og det andet Kontor Befolknings- og den sociale Statistik — der staar ikke, hvilket Kontor der skal overtage Retsstatistikken; — men skjøndt det altsaa bemærkes, at man har tænkt sig, at Kontoret skal optage den sociale Statistik, vil den mulige Direktør dog ikke være bundet til at optage den. Statistikerne have alle saammen deres Specialitet, og derfor er i Spidsen for Bureauet stod en Statistiker, som ikke interesserede sig for Arbejderstatistikken, som muligvis var bange for at gaa for nøie ind paa dette Spørgsmaal, var bange for af de Resultater, det kunde føre til, vilde det være meget let for Direktøren ganske at ubelukke den sociale Statistik paa Bureauet, selv om Regjeringen havde tænkt sig, at den skulde optages; og det vilde jo ikke være muligt for Regjeringen at tvinge Direktøren dertil; thi han vilde altid kunne sige, at de andre Sager, som han bestræftigede sig med, tog saa umaadelig Tid og krævede saa meget Arbejde, at de lagde Beslag paa hele Personalets Kræfter. Jeg mener derfor, at, hvis Loven skal kunne bruges og blive til Gavn, maa det udtrykkelig fastsættes i den, at den sociale Statistik eller Arbejderstatistikken skal optages, og saa maa der endvidere være Bestemmelse i Loven om, at den Del af statistisk Bureau, der giver sig af med Arbejderstatistik, skal være udrustet med Myndighed til at faae Svar paa Forespørgsler, som den kommer med til Arbejdsgivere o. s. v. for at gjøre sig bekendt med Lønningforhold, og endvidere burde der rimeligvis staa i en saadan Lov, at de Oplysninger, der indhentes fra det statistiske Bureau for at gjøre sig bekendt med Arbejderforholdene, skulle søges ikke alene hos Arbejdsgiveren, men ogsaa hos Arbejderne selv. Det er et Princip,